

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mgr. J. Š.**, bývajúceho v N., zastúpeného advokátskou kanceláriou STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vlčkova 18, IČO: 36795038, proti žalovanému **DOLRENT s.r.o.**, so sídlom v Nových Zámkoch, Komárňanská 24, IČO: 36547972, zastúpenému Mgr. Martinom Paškalom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka 25, **o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 10 C 232/2004, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 2.decembra 2010 sp.zn. 7 Co 153/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom zo 17. júla 2009 č.k. 10 C 232/2004-712 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vyslovenia právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy z 10. marca 2003 uzavretej medzi spoločnosťou MEDICAL-G, s.r.o. so sídlom v Nových Zámkoch ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, zavkladovanej na Správe katastra Nové Zámky pod spisovou značkou V 4910/03, podľa § 42a ods. 1, ods. 4 písm. c/, d/, e/a ods. 5 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a vyslovil, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca preukázal naliehavý právny záujem na požadovanom určení (§ 80 písm. c/ O.s.p.), lebo v prípade vyhovenia žalobe by súdny exekútor v prebiehajúcom exekučnom konaní mohol

vykonať exekúciu predajom nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom napadnutej kúpnej zmluvy a že vecná legitímácia, tak na strane žalobcu (aktívna), ako aj na strane žalovaného (pasívna), je daná. K jednotlivým predpokladom odporovateľnosti právneho úkonu uviedol, že žalobca ako veriteľ preukázal, že má voči svojmu dlžníkovi (MEDICAL-G, s.r.o.) v súvislosti s uzavretou zmluvou o pôžičke z 19. novembra 1998 vymáhateľnú pohľadávku spočívajúcu z úrokov z omeškania, že návrh na určenie neúčinnosti právneho úkonu podal v rámci plynutia trojročnej prekluzívnej lehoty a že na strane dlžníka došlo ku kvalifikovanému zmenšeniu jeho majetku v rozsahu, ktorý bráni uspokojeniu pohľadávky žalobcu. Z výsledkov vykonaného dokazovania však dospel k záveru, že konatelia dlžníka (Mgr. M. Š. a J. D.) a teda dlžník urobil právny úkon (uzavretie kúpnej zmluvy) bez úmyslu ukrátiť uspokojenie žalobcovej vymáhateľnej pohľadávky. Okrem toho uviedol, že aj prípadné konanie dlžníka s úmyslom ukrátiť žalobcu, by na výsledku konania nič nezmenilo, lebo žalovaný ani pri náležitej starostlivosti nemohol rozpoznať prípadný úmysel dlžníka ukrátiť žalobcu. Tieto svoje závery odôvodnil s poukazom na konkrétne ním vykonané dôkazy uvedené v odôvodnení rozhodnutia, v ktorom podrobne rozviedol aj úvahy, akými sa pri hodnotení dôkazov spravoval. Keďže neboli naplnené hmotnoprávne predpoklady odporovateľného právneho úkonu vyplývajúce z ustanovenia § 42a ods. 4 OZ, žalobu považoval za neopodstatnene podanú. Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 2. decembra 2010 sp.zn. 7 Co 153/2009 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa vykonané dokazovanie náležite vyhodnotil, správne vec po právnej stránke posúdil a svoje rozhodnutie aj riadne v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil. Mal za to, že v odôvodnení rozsudku sa súd prvého stupňa vypořiadal so všetkými rozpornými tvrdeniami účastníkov konania, ktoré žalobca znovu v odvolaní opakoval. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa preto v súlade s § 219 ods. 2 O.s.p. obmedzil na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ktoré stručne doplnil o ďalšie dôvody.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedol, že uplatňuje dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Namietal najmä to, že v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa absentuje uvedenie úvah, ktorými bol pri rozhodnutí vedený a uvedenie dôkazov preukazujúcich jeho zistenia. Ak sa odvolací súd stotožnil so všetkými dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, stotožnil sa v skutočnosti

s neexistujúcou argumentáciou. V dôsledku tohto nezákonného postupu súdov sa však nedovoľával zmätočnosti rozsudkov na základe samotného nedostatku dôvodov, ale tvrdil, že týmto nesprávnym postupom ho súdy zbavili možnosti reakcie na ich jednotlivé tvrdenia vyslovené v odôvodnení rozhodnutia, možnosti tieto tvrdenia priamo konfrontovať, znemožnila sa mu možnosť vo svoj prospech predkladať dôkazy a znemožnilo sa mu podanie takého odvolania, ktoré by sa vyporiadavalo s existujúcou argumentáciou súdu prvého stupňa. Okrem toho uviedol, že súdy nižších stupňov svojim postupom porušili ustanovenia § 120 ods. 1 a 3 O.s.p., § 122 ods. 1 a 123 O.s.p., § 132 a § 133 O.s.p. a § 205a ods. 1 písm. b/ O.s.p. Tieto porušenia procesného predpisu boli takého charakteru a intenzity, že mu nemohlo byť zaručené jeho právo na spravodlivé konanie pred súdom. V dôsledku tohto nesprávneho postupu sa „mu nedostalo zákonom predpokladaného riadneho procesu vykonania a hodnotenia dôkazov“. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že súd prvého stupňa (a ani odvolací súd) nezdôvodnil ustálenie momentu vzniku funkcie konateľ a žalovaného a rozsahu jeho odbornej starostlivosti vo vzťahu k vedomosti o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a že nesprávne vyhodnotil nedôveryhodnosť svedka Mgr. M. Š.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné. Samotný obsah dovolania považoval za nenáležitý, so snahou účelovo spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd, dali jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Navrhol preto dovolanie zamietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalobca napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania nie je založená už tým, že dovolateľ určitú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie je takou vadou skutočne postihnuté. Dovolací súd preto skúmal, či konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté vadami uvedenými v citovanom ustanovení, pre ktoré by bolo možné podať proti nemu dovolanie, pričom osobitnú pozornosť zamerlal na vadu dovolateľom v dovolaní priamo namietanú.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné, ak bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je napr. byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť

sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

Dovolateľ odňatie možnosti pred súdom konať (znemožnenie mu reagovať na jednotlivé tvrdenia vyslovené v odôvodnení rozhodnutia, tieto tvrdenia priamo konfrontovať, vo svoj prospech predkladať dôkazy a podať také odvolanie, ktoré by sa vyporiadavalo s existujúcou argumentáciou súdu prvého stupňa) dával do súvisu predovšetkým s tým, že v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa absentuje uvedenie úvah, ktorými bol súd pri rozhodnutí vedený a uvedenie dôkazov preukazujúcich jeho zistenia a že ak sa odvolací súd stotožnil so všetkými dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, stotožnil sa v skutočnosti s neexistujúcou argumentáciou.

Podľa dovolacieho súdu uvedené tvrdenia, z ktorých dovolateľ vyvodzuje vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., sú nenáležité, nemajúce oporu v obsahu spisu. Súd prvého stupňa totiž v dôvodoch rozsudku jasne a zrozumiteľne uviedol, prečo dospel k záveru, že nie je splnený predpoklad urobenia právneho úkonu dlžníkom v úmysle ukrátiť uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky žalobcu, resp. čo ho viedlo k záveru, že žalovaný ani pri prípadnom úmysle dlžníka ukrátiť žalobcu, nemohol pri náležitej starostlivosti tento úmysel poznať. V oboch prípadoch označil dôkazy, o ktoré oprel svoje závery a podrobne uviedol aj úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil. Skutočnosť, že tieto závery, ako aj úvahy, ktoré súd prvého stupňa viedli k týmto záverom, nezodpovedajú predstavám dovolateľa ešte neznamena, že v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa absentujú. Napokon, žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa, vôbec nenamietal nedostatok dôvodov. Práve naopak, v odvolaní veľmi podrobne reagoval na skutkové závery súdu prvého stupňa, týkajúce sa vedomosti Mgr. M. Š. ako konateľa dlžníka o pohľadávke žalobcu, resp. týkajúce sa náležitej starostlivosti J. D. ako konateľa žalovaného, ktorých správnosť namietal. Podrobne sa vyjadril aj k právnym záverom súdu prvého stupňa, s ktorými vyslovil nesúhlas. Námietka dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktoré vyvodzoval z nedostatočného odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, resp. odvolacieho súdu a ktoré malo spočívať v znemožnení mu reagovať na jednotlivé tvrdenia vyslovené v odôvodnení rozhodnutia, tieto tvrdenia priamo konfrontovať, vo svoj prospech predkladať dôkazy a podať také odvolanie, ktoré by sa vyporiadavalo s existujúcou argumentáciou súdu prvého stupňa, preto neobstojí.

Pokiaľ dovolateľ vyvodzoval vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p. zo skutočnosti, že súdy nižších stupňov svojím postupom porušili ustanovenia § 120 ods. 1 a 3 O.s.p., § 122

ods. 1 O.s.p., § 132 a § 133 O.s.p. a § 205a ods. 1 písm. b/ O.s.p., treba uviesť, že žalobca v podstate odňatie možnosti pred súdom konať spája s vadou konania pri zisťovaní skutkového stavu veci. Vady konania, ktorých sa súd dopustil pri zisťovaní skutkového stavu veci tým, že nepostupoval v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, však nemajú povahu vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. Ide o tzv. iné vady konania, ktoré za predpokladu, že majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba považovať za dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. Táto vada však sama o sebe prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p. Ani táto námietka dovolateľa preto nie je dôvodná.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až d/, e/ a g/ § 237 O.s.p.. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

So zreteľom na vyššie uvedené dôvody možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 238 O.s.p. prípustné nie je; keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Na jeho písomné vyjadrenie z 26. marca 2011 z hľadiska rozhodovania o trovách dovolacieho konania neprihliadol, lebo advokát nepredložil plnomocenstvo, z ktorého by bolo zrejmé, že je oprávnený zastupovať žalovaného, v mene ktorého sa vyjadril, aj v dovolacom konaní.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Ladislav Górász, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová